

מתוך: מ"ואדי חווארית" לעמק חפר תר"ץ 1930, תשל"ה 1975

פרקים מיומן פעולות, ארועים וחוויות

מאת חיים בן-צבי

הגשר "נעלם"

"הבית הגדול", מראהו - כמבצר עתיק מתנוסס על פני רכס ו"שולט" על הסביבה כולה, אם לצד הים - מערבה, ואם לצד השדות - מזרחה. "הבית" בן 2 הקומות, בקומת הקרקע נחצבו באבן שתי האורות. לקומה העליונה - אפשרית הגישה בעזרת מדרגות-חוץ, שנחצבו אף הן בסלע. קומת מגורים זו הכילה 3 חדרים ומרפסת שטוחה, הפונה לצפון.

ביומני רושם אני ביום 5.1.1930, לפי שלושה ימים, עלינו, בינתיים רק בודדים, לבית האפנדי שעל הגבעה. קבוצת "חלוץ" זו אשר בראשה עומדים שאול קרבן - נציג הקהק"ל, חיים החרמוני - האחראי לבטחון ולשמירה, וסוליה זלצר - האחראי לבנייה. שומה עלינו להכין את הבנין לקליטת יתר החברים, בהדרגה. לע"ע נוסעים אנו בעגלות כל בוקר מחדרה לעבוד "בבית" ושבים לפנות ערב למושבה. כך נמשך הדבר כחודשיים-שלושה בודאי. שומר ערבי שהיה בשטח - הוא אבו-עיסה, שמר אמונים למקום. חי אם משפחתו במבנה שהקים עד שנפטר, בשיבה טובה, בשנות הששים. שיפוץ הבית החל בהתקנת 2 חדרים מגורים על המרפסת, וכן מטבח, שרתים וחדר אוכל. כמו כן הותקנו מדרגות-כניסה לבנין, מגדל מים קטן, ומרפסת-אבטחה על גג חדרים המגורים הקודמים.

המעבר מעל לנחל אלכסנדר היה תלוי ב"מצב-רוחו" של הים, בימי שפל אפשרי היה לחצות, בשפך, אם בעגלה ואם ברגל. במרוצת הזמן נוסף לנו גם כלי רכב נוסף, משאית קטנת ממדים, אך בימי גאות וסערות - היו תקלות רבות, כך שעלה רעיון להקים גשר עץ מעל לנחל, סמוך לשפך הים.

בהסכמת הקהק"ל נרכשו בחדרה קלונסאות ועמודי אקליפטוס, איש חדרה, נגר במקצועו, שמאי קולודני קיבל עליו, בעזרת סוליה זלצר שלנו, לתכנן ולהקים את הגשר. מרבית אנשי "הקבוצה" גויסו לעבודה זו. הושג פטיש גדול, ודפקנו, לפי תור בקלונסאות. לעתים היה גם צורך שמישהו מאתנו, היודע קצת לשחות, יצלול למעמקי הנחל לבדוק אם העמודים "מחזיקים מעמד" בעומק, ואז היה "הצולל" מקבל כפרס - כוס שתיה קוניאק, לחמם את הגוף בימי חורף אלה.

העבודה נמשכה כחודש ימים בערך, ועמדה בפני סיום מוצלח, עד שבבוקר לא עבות אחד - עת הגענו למקום ו...אבוי, הגשר איננו. "נעלם" עם הסערה הרחק לים...

